

BOSNA I HERCEGOVINA EPBIH PORTFOLIO SOLARNE ENERGIJE

Plan uključivanja zainteresiranih strana Projekt solarne elektrane Gračanica

EPBiH

Sadržaj

1.	UVOD.....	3
1.1	Cilj i opseg Plana uključivanja zainteresiranih strana	3
2.	REGULATORNI ZAHTJEVI ZA ZAINTERESIRANE STRANE	4
2.1	Zahtjevi lokalnog zakonodavstva	4
2.2	Politike EBRD-a	4
3.	PROGRAM UKLJUČIVANJA ZAINTERESIRANIH STRANA.....	6
3.1	Prethodne aktivnosti uključivanja zainteresiranih strana	6
3.2	Odgovornost za provedbu SEP-a	6
3.3	Planirani informacijski i komunikacijski aranžmani	11
4.	MEHANIZAM ZA PRIGOVORE	12
5.	PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE.....	14
	PRILOG 1: OBRAZAC PRIGOVORA NA PROJEKT	15
	PRILOG 2: PREDLOŽENI TEKST LETKA ZA PRIGOVORE JAVNOSTI	16
	PRILOG 3: DIJAGRAM TOKA ZA OBRADU PRIGOVORA.....	17

Popis akronima i skraćenica

Akronim/ Skraćenica	Značenje
BiH	Bosna i Hercegovina
BHMAC	Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini
EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj
EIA	Environmental Impact Assessment / Procjena utjecaja na okoliš
ESIA	Environmental and Social Impact Assessment / Procjena utjecaja na okoliš i društvo
ESAR	Environmental and Social Impact Assessment Report / Izvještaj o procjeni utjecaja na okoliš i društvo
E&S	Environmental and Social / Okolišni i društveni
ESAP	Environmental and Social Action Plan / Okolišni i društveni akcijski plan
ESP	Environmental and Social Policy / Okolišna i socijalna politika
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
LCO	Local Community Office / Ured mjesne zajednice
NVO	Nevladina organizacija
PIP	Public Information Policy / Politika javnog informiranja
JIP	Jedinica za implementaciju projekta
PR / PZ	Performance Requirement / Provedbeni zahtjev
FN	Fotonaponski
PWYF	Publish What You Fund / Kampanja Objavite ono što finansirate
FNE	Fotonaponska elektrana
SEP	Stakeholders Engagement Plan / Plan uključivanja zainteresiranih strana
OCD	Organizacije civilnog društva
TOR	Term of Reference / Projektni zadatak

1. UVOD

1.1 Cilj i opseg Plana uključivanja zainteresiranih strana

Plan uključivanja zainteresiranih strana (SEP) izrađen je kako bi se svim zainteresiranim stranama jasno saopštio program uključivanja zainteresiranih strana koji će se provoditi tokom cijelog Projektnog ciklusa.

Cilj SEP-a je poboljšati i olakšati donošenje odluka povezanih s Projektom i pravovremeno stvoriti mogućnosti za aktivno uključivanje svih zainteresiranih strana te pružiti mogućnosti svim zainteresiranim stranama da izraze svoja mišljenja i zabrinutosti koji mogu utjecati na odluke Projekta.

Svrha SEP-a je stoga jačanje uključivanja zainteresiranih strana tokom životnog ciklusa Projekta, posebno prije i tokom izgradnje i rada solarnih fotonaponskih ("FN") postrojenja Gračanica 1 i Gračanica 2 te provođenje uključivanja zainteresiranih strana u skladu s nacionalnim zakonima i najboljom međunarodnom praksom kao što su zahtjevi Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD). Federacija Bosne i Hercegovine (FBiH) potpisala je i ratificirala Aarhušku konvenciju Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Evropu, koja se odnosi na pristup informacijama, sudjelovanje javnosti u odlučivanju i pristup pravosuđu u pitanjima okoliša i u skladu je sa Provedbenim zahtjevima EBRD-a (PZ-i). Stoga su zakoni FBiH široko usklađeni s PZ-ima EBRD-a.

Ovaj SEP redovno će se ažurirati kako bi odražavao napredak Projekta i osigurao da javnost bude obaviještena o potencijalnim budućim utjecajima na okoliš i društvo povezanim s projektom (tokom faze određivanja opsega) i procijenjenim utjecajima tokom izrade cjelovite Procjene utjecaja na okoliš i društvo (ESIA).

2. REGULATORNI ZAHTJEVI ZA ZAINTERESIRANE STRANE

Kao dio stalne posvećenosti EPBiH dobrom korporativnom upravljanju i zainteresiranim stranama Projekta, ovaj SEP je osmišljen kako bi zadovoljio međunarodnu najbolju praksu kao što su PZ-i EBRD-a i zakoni FBiH. Federacija Bosne i Hercegovine (FBiH) potpisala je i ratificirala Aarhušku konvenciju Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Evropu, koja se odnosi na pristup informacijama, sudjelovanje javnosti u odlučivanju i pristup pravosuđu u pitanjima okoliša i u skladu je sa Izvedbenim zahtjevima EBRD-a.

2.1 Zahtjevi lokalnog zakonodavstva

Kao javno preduzeće, EPBiH je dužna uspostaviti komunikaciju sa zainteresiranim stranama u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama u FBiH¹ i internom Odlukom EPBiH o slobodnom pristupu informacijama koje posjeduje EPBiH² – odnosno, omogućiti pristup informacijama svim zainteresiranim stranama, uključujući svaku fizičku ili pravnu osobu. U okviru svojih mogućnosti dužna je poduzeti i sve potrebne mjere za pružanje pomoći fizičkim ili pravnim osobama koje nastoje ostvariti svoja prava. Kao javno preduzeće, EPBiH je u obavezi da, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH³, posluje po principu slobode pristupa informacijama i učini javno dostupnim na svojoj internet stranici sve informacije u vezi sa svojim radom, organizacijom i finansijskim upravljanjem. Pored toga, Zakon o zaštiti okoliša FBiH⁴ propisuje da svaka osoba i svaka organizacija mora imati adekvatan pristup informacijama o okolišu koje su na raspolaganju tijelima javne vlasti, uključujući informacije o opasnim materijalima i aktivnostima u njihovim zajednicama, te im mora biti omogućeno sudjelovanje u procesu donošenja odluka. Ovim se Zakonom također uređuje postupak Procjene utjecaja na okoliš (EIA) i propisuje da se javne rasprave moraju organizirati za projekte koji zahtijevaju EIA. EIA se stavlja na raspolaganje javnosti, a primjerak se šalje nadležnim tijelima i drugim zainteresiranim stranama, čime se ostavlja 30 dana za podnošenje primjedbi, nakon čega se organizira javna rasprava, a javnost poziva putem štampanih (ili elektroničkih) medija/radija/televizije, najmanje 15 dana unaprijed. Okolišna dozvola izdaje se nakon revizije EIA i uzimaju se u obzir svi relevantni komentari primljeni od zainteresiranih strana.

2.2 Politike EBRD-a

EBRD se zalaže za promoviranje ekološki prihvatljivog i održivog razvoja u skladu sa svojom Okolišnom i socijalnom politikom (E&S) (2019) i kasnijim IZ-ima. EBRD postavlja svoje zahtjeve za uključivanje zainteresiranih strana u sljedećim dokumentima:

- E&S Policy / Okolišna i socijalna politika (2019)
- Public Information Policy / Politika javnog informiranja (2019), i
- PZ 10 Objavljivanje informacija i uključivanje zainteresiranih strana (2019).

2.2.1 Okolišna i socijalna politika EBRD-a (2019.)

EPBiH se obavezala da će poštovati odredbe Okolišne i socijalne politike EBRD-a (2019), tj. PZ 10: Objavljivanje informacija i uključivanje zainteresiranih strana, koji su uzeti u obzir u pripremi ovog SEP-a kao primjer međunarodne najbolje prakse. Ovaj dokument obuhvaća otkrivanje informacija, savjetovanje i rješavanje prigovora, kao što je detaljnije objašnjeno u nastavku.

EBRD je utvrdio sveobuhvatan skup specifičnih PZ-ova koje bi projekti trebali zadovoljiti. EBRD-ov PZ 10: Objavljivanje informacija i uključivanje zainteresiranih strana – prepoznaje važnost otvorenog i transparentnog angažmana među nositeljem projekta, njegovim radnicima, mjesnim zajednicama na koje Projekt direktno utječe i, prema potrebi, drugim zainteresiranim stranama. Takav angažman također je način poboljšanja okolišne i društvene održivosti projekata i može dovesti do poboljšanih finansijskih, društvenih i okolišnih ishoda, zajedno s povećanim koristima za zajednicu. Uključivanje zainteresiranih strana ključno je za izgradnju snažnih, konstruktivnih i osjetljivih odnosa koji su neophodni za uspješno

¹ Službene novine FBiH, broj 32/01

² Usvajeno 2011. godine, a izmijenjeno 2012. godine

³ Službeni glasnik BiH, broj 81/08

⁴ Službene novine FBiH, broj 33/03 i 38/09

upravljanje utjecajima na okoliš i društvo i pitanjima projekta. Kako bi bilo učinkovito, uključivanje zainteresiranih strana trebalo bi započeti u ranoj fazi projektnog ciklusa.

Projekt je svrstav u kategoriju B prema EBRD-ovoj Okolišnoj i socijalnoj politici (2019.) u skladu s Projektnim zadatkom (ToR) (tj., potencijalno štetni budući utjecaji Projekta na okoliš i društvo koji su obično specifični za lokaciju i lako se identificiraju i rješavaju mjerama ublažavanja). SEP je pripremljen za olakšavanje daljnjeg kontinuiranog dijaloga sa zainteresiranim stranama tokom životnog ciklusa Projekta.

EPBiH će koristiti SEP kao alat za identifikaciju i uključivanje stavova pogođenih osoba u procese donošenja odluka, posebno u oblastima koje direktno utiču na njih, kao što su mjere ublažavanja utjecaja i dijeljenje razvojnih koristi.

2.2.2 EBRD-ova Politika javnog informiranja (2019.)

EBRD-ova Politika javnog informiranja (PIP) propisuje opsežan proces savjetovanja koji uključuje i unutarnje i vanjske zainteresirane strane: klijenti i dioničari EBRD-a, organizacije civilnog društva (OCD), druge međunarodne finansijske institucije i međunarodne organizacije zainteresirane za prakse transparentnosti i objavljivanja (kao što su kampanja Objavi ono što finansiraš (PWYF), Sekretarijat Arhuške konvencije Ekonomske komisije Ujedinjenih naroda za Evropu i Ured visokog komesara Ujedinjenih naroda za ljudska prava). Ovaj SEP pripremljen je u skladu s PIP-om (2019).

3. PROGRAM UKLJUČIVANJA ZAINTERESIRANIH STRANA

3.1 Prethodne aktivnosti uključivanja zainteresiranih strana

Specifične aktivnosti uključivanja zainteresiranih strana koje su se do sada odvijale uključuju:

- Saglasnost Rudnika uglja Gračanica d.o.o. – Gornji Vakuf-Uskoplje, br. protokola: 01-13-093/2022, od 09. februara 2022.
- Saglasnost i stručno mišljenje Kantonalnog zavoda za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa, Srednjobosanski kanton, FBiH, broj protokola: 22-19-46/22-1, od 21. januara 2022.
- Saglasnost telekomunikacijskog operatera 'HT ERONET', br. protokola: P-02-01-115/22-1, od 26.01.2022.
- Saglasnost telekomunikacijskog operatera 'BH Telecom', br. protokola: 001/2022, od 07. januara 2022.
- Obavijest Ministarstva unutarnjih poslova Travnik o nadležnosti inspektora zaštite od požara, broj protokola: 03/2-44-2-1625/21, od 30. decembra 2021.; i
- Obavijest Inspektorata za praćenje rada agencija i unutarnjih službi za zaštitu ljudi i imovine i zaštitu od požara, Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, broj protokola: 05-40-1-42/22, od 14.01.2022. godine.

Daljnje aktivnosti uključivanja zainteresiranih strana predstavljene su u odgovarajućem ESAR DODATKU C.

3.2 Odgovornost za provedbu SEP-a

Zainteresirane strane Projekta predstavljene su u tabeli u nastavku, kao i detalji o tome kako će ih EPBiH uključiti u skladu s medijima koje će vjerovatno koristiti i s kojima će im biti najugodnije.

Zainteresirane strane	Specifična pitanja ili interesi	Detalji komunikacije	Predloženi mediji
Interne zainteresirane strane			
<p>Zaposlenici i radnici EPBiH i Sindikata zaposlenika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predstavnici EPBiH • Sindikat zaposlenika; i • Zaposlenici i radnici Rudnika uglja Gračanica. 	<p>Zainteresirane strane od velikog značaja za uspjeh Projekta koje su direktno ili indirektno uključene u planiranje i implementaciju Projekta.</p>	<p>Pružanje pravovremenih informacija o planiranim projektnim aktivnostima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interna oglasna tabla EPBiH • Obuke po potrebi <p>U skladu s EBRD-ovom Obavijesti o uključivanju zainteresiranih strana tokom pandemije Covid-19 (IZ10) 2020., preporučuju se sljedeći mediji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ E-mail ○ SMS ○ Dopisi ○ Virtuelni sastanci ○ Videoporuke; i ○ Webinar.
<p>Izvođači ili podizvođači za izgradnju, praćenje i nadzor radova i odgovarajućih zaposlenika.</p>	<p>Zainteresirane strane od velikog značaja za uspjeh Projekta koje su direktno ili indirektno uključene u planiranje i implementaciju Projekta.</p>	<p>Odsiguravanja projektnog kodeksa ponašanja i propisa o sigurnosti i zdravlju na radu; i zahtjeva za okolišnu i socijalnu zaštitu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Informacije putem tenderskog postupka i ugovora • Komunikacija putem nadzornih inženjera • Obuke o sigurnosti na lokaciji (Toolbox talks) o relevantnim temama zaštite zdravlja i sigurnosti na radu • Mjesečni izvještaji o napretku radova koje izvođači trebaju dostaviti tokom građevinskih radova • Obuke po potrebi <p>U skladu s EBRD-ovom Obavijesti o uključivanju zainteresiranih strana tokom pandemije Covid-19 (IZ10) 2020., preporučuju se sljedeći mediji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ E-mail ○ SMS ○ Dopisi ○ Virtuelni sastanci ○ Videoporuke; i ○ Webinar.
Vanjske zainteresirane strane			

Zainteresirane strane	Specifična pitanja ili interesi	Detalji komunikacije	Predloženi mediji
<p>Lokalno stanovništvo i preduzeća u blizini projektnog područja.</p>	<p>Tokom izvođenja građevinskih radova, zajednice koje se nalaze u blizini planiranih građevinskih radova mogu doživjeti ograničeni pristup i smetnje povezane s povećanim prometom, bukom zbog rada mehanizacije, povećanom prašinom, potencijalnim poremećajima u opskrbi vodom i električnom energijom, sigurnosnim mjerama i sl.</p>	<p>Pružanje pravovremenih informacija o rizicima i poremećajima povezanim s periodom prije izgradnje, tokom izgradnje i demontaže te radom solarnog parka.</p>	<p>Obim, vrijeme i trajanje planiranih građevinskih radova, kao i svi očekivani poremećaji i neugodnosti bit će javno objavljeni putem internetskih stranica EPBiH i Općine Bugojno, javnih oglasnih ploča u prostorijama EPBiH i Općine, kao i oglasnih ploča Ureda mjesne zajednice Gračanica (LCO):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Objavljivanje Plakata Projekta u zahvaćenom LCO-u i ažuriranje po potrebi • Obavijesti e-poštom poslana voditeljima LCO-a • Novinski oglasi • Oglasi na lokalnom radiju; i • Javni savjetodavni sastanci i sastanci LCO-a prema potrebi. <p>U skladu s EBRD-ovom Obavijesti o uključivanju zainteresiranih strana tokom pandemije Covid-19 (IZ10) 2020., preporučuju se sljedeći mediji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Objavljivanje s naglaskom na online metode, radio/TV/novinska objava ○ Ciljani letak od kuće do kuće u selu s kontaktnim podacima i mehanizmima za vraćanje povratnih informacija ○ Daljnji pozivi ako su dostupni podaci za kontakt
<p>Pogođene ranjive grupe.</p>	<p>Osobe koje zbog rodnog identiteta, seksualne orijentacije, religije, etničke pripadnosti, starosjedilačkog statusa, dobi, invaliditeta, ekonomskog nedostatka ili društvenog statusa mogu biti štetnije pogođene utjecajem Projekta od drugih i koje mogu biti ograničene u svojoj sposobnosti da zatraže ili iskoriste prednosti projekta, kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobe i djeca koja svakodnevno borave u blizini gradilišta ili prolaze pored gradilišta • Osobe s posebnim potrebama; i • Starije osobe. <p>Tokom terenskih posjeta nisu identificirane manjine ili ranjive grupe na osnovu rodnog identiteta, seksualne orijentacije, religije, etničke pripadnosti i invaliditeta.</p>	<p>Proaktivno pružanje informacija i pomoći u tumačenju i razumijevanju dostavljenih informacija i dokumentacije po potrebi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pristup informacijama za ranjive grupe olakšat će JIP u saradnji s Općinskim odjelom za socijalna pitanja, prema potrebi za svaku osobu/porodicu prema njihovim specifičnim potrebama i/ili situaciji • Objavljivanje Plakata Projekta u zahvaćenim mjesnim zajednicama i ažuriranje po potrebi; i • Javni savjetodavni sastanci i individualni sastanci prema potrebi. <p>U skladu s EBRD-ovom Obavijesti o uključivanju zainteresiranih strana tokom pandemije Covid-19 (IZ10) 2020., preporučuju se sljedeći mediji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Distribucija letka; i ○ Telefonski pozivi.

Zainteresirane strane	Specifična pitanja ili interesi	Detalji komunikacije	Predloženi mediji
<p>Općina i LCO:</p> <ul style="list-style-type: none"> Općina Bugojno; i LCO Gračanica čuvari groblja. 	Zastupanje interesa mjesnih zajednica.	Pružanje pravovremenih informacija o planiranim radovima i pogonu, konsultacije u vezi s izrađenim planovima i dokumentacijom.	<ul style="list-style-type: none"> Službena korespondencija Javni savjetodavni sastanci i savjetodavni sastanci LCO-a prema potrebi Objavljivanje Plakata Projekta u zahvaćenom LCO-u Novinski oglasi; i Oglasi na lokalnom radiju. <p>U skladu s EBRD-ovom Obavijesti o uključivanju zainteresiranih strana tokom pandemije Covid-19 (IZ10) 2020., preporučuju se sljedeći mediji:</p> <ul style="list-style-type: none"> Objavljivanje s naglaskom na online metode, radio/TV/novinska objava.
<p>Državna tijela, relevantna kantonalna i federalna ministarstva i javne institucije, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Ministarstvo prostornog uređenja; Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije Ministarstvo prometa i veza 	Izdavanje dozvola i mišljenja u skladu s lokalnim zakonskim propisima.	Konsultacije s relevantnim državnim tijelima u vezi s projektnim aktivnostima (okolišne dozvole, vodne i urbanističke dozvole itd.).	<ul style="list-style-type: none"> Redovni kontakti putem internih komunikacijskih kanala; i Sastanci javnog savjetovanja. <p>U skladu s EBRD-ovom Obavijesti o uključivanju zainteresiranih strana tokom pandemije Covid-19 (IZ10) 2020., preporučuju se sljedeći mediji:</p> <ul style="list-style-type: none"> E-mail SMS Dopisi Virtuelni sastanci Videoporuke; i Webinari.
<p>Korisnici vodnog tijela/ korisnici prostora:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lovačko društvo Bugojno; i 	Korištenje prirodnih resursa prema planskim dokumentima iz područja ribarstva, lova i šumarstva.	Pružanje pravovremenih informacija, komunikacija i konsultacija.	<ul style="list-style-type: none"> Objavljivanje putem internetskih stranica EPBiH i Općine Bugojno i lokalnih medija; i Javni savjetodavni sastanci i individualni savjetodavni sastanci prema potrebi. <p>U skladu s EBRD-ovom Obavijesti o uključivanju zainteresiranih strana tokom pandemije Covid-19 (IZ10) 2020., preporučuju se sljedeći mediji:</p> <ul style="list-style-type: none"> Objavljivanje s naglaskom na online metode, radio/TV/novinska objava Ciljano ostavljanje letaka u prostorijama NVO-a s kontaktnim podacima i mehanizmima za vraćanje povratnih informacija; i Daljnji pozivi ako su dostupni podaci za kontakt.

Zainteresirane strane	Specifična pitanja ili interesi	Detalji komunikacije	Predloženi mediji
<p>Zainteresirane lokalne nevladine organizacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekološko udruženje "Ami" • Ekološki pokret "Breza" Bugojno • Omladinski centar Bugojno • Regionalni ekološki centar, Bugojno • Prijatelji prirode Eko element; i • EKO BiH Mreža. 	<p>Napomena: Svaka organizacija zainteresirana za Projekt može poslati svoje kontakt podatke JIP-u kako bi bili uključeni u Tabelu zainteresiranih organizacija u ovom SEP-u i direktno obaviješteni o događajima Projekta.</p>	<p>Pružanje pravovremenih informacija, komunikacija i konsultacija.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Objavljivanje putem internetskih stranica EPBiH i Općine Bugojno i lokalnih medija • Javni savjetodavni sastanci i individualni savjetodavni sastanci prema potrebi; i • Objavljivanje Plakata Projekta u LCO-u Gračanica. <p>U skladu s EBRD-ovom Obavijesti o uključivanju zainteresiranih strana tokom pandemije Covid-19 (IZ10) 2020., preporučuju se sljedeći mediji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Objavljivanje s naglaskom na online metode, radio/TV/novinska objava ○ Ciljani letak od kuće do kuće u selu s kontaktnim podacima i mehanizmima za vraćanje povratnih informacija; i ○ Daljnji pozivi ako su dostupni podaci za kontakt.

3.3 Planirani informacijski i komunikacijski aranžmani

EPBiH će odmah obavijestiti sve zainteresirane strane o projektnim aktivnostima i kontaktima za daljnje upite o informacijama, kao i o dostupnosti javno dostupnih dokumenata. EPBiH namjerava otkriti sljedeću dokumentaciju i informacije u vezi s Projektom:

- Ovaj Plan uključivanja zainteresiranih strana
- Netehnički sažetak (NTS) Projekta
- Informacije o rizicima i utjecajima na zdravlje i sigurnost zajednice, uključujući sve očekivane nestašice električne energije ili vode, građevinske radove, ograničenja pristupa cestama i ažuriranja u vezi s napretkom implementacije Projekta, uključujući pitanja okolišne i društvene učinkovitosti
- Sažetke izvještaja o praćenju i sažetke godišnjih izvještaja o okolišnim i socijalnim pitanjima; i
- Obrazac prigovora i Obrazac zahtjeva za informacijama, kao što je prikazano u Prilogu 1., odnosno 2.

Gore navedeni dokumenti bit će dostupni na lokalnim jezicima (i na engleskom jeziku gdje je to dostupno) odmah nakon početka Projekta i najmanje 30 dana prije početka građevinskih radova (period tokom kojeg će se prikupljati primjedbe, sugestije i prijedlozi javnosti). Dokumenti se mogu dobiti na internetskoj stranici Društva, a u štampanim primjercima u prostorijama Društva na sljedećim adresama:

Javno preduzeće "Elektroprivreda BiH" Sarajevo
Adresa: Vilsonovo Šetalište 15, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Planirani sastanci

Društvo, odnosno njegova Jedinica za implementaciju projekta (JIP), zakazivat će i održavati sastanke u gradu Bugojno i mjesnim zajednicama Gračanice. Najmanje 2-3 sastanka organizirat će se tokom pripreme Projekta, ali prije početka građevinskih radova. Sastanci će biti usmjereni na pružanje informacija i uključivanje pojedinaca, domaćinstava i poduzeća pogođenih građevinskim aktivnostima u proces savjetovanja. Učesnici savjetodavnih sastanaka moći će iznijeti svoja mišljenja i primjedbe u vezi s Projektom, kao i predložiti moguća rješenja postavljenih pitanja. Sva pitanja koja se pojave tokom sastanaka (bilo da su riješena ili ne) bit će zabilježena. Osim toga, javnost će imati dvije sedmice nakon datuma sastanaka za davanje pisanih komentara na planirane aktivnosti. JIP će imati mjesec dana nakon isteka roka za javne prijedloge i komentare da procijeni i razjasni relevantna pitanja koja proizlaze iz postupka savjetovanja. Svi opravdani komentari i prijedlozi bit će razmotreni i na odgovarajući način obrađeni. JIP će objaviti sažeti izvještaj o svim relevantnim pitanjima, uključujući objašnjenja za uključivanje ili isključivanje prijedloga. Raspored i mjesto određeno za savjetodavne sastanke JIP će precizno definirati nakon što se odredi datum početka Projekta. Sve zainteresirane strane bit će obaviještene o tačnom datumu, vremenu i mjestu održavanja savjetodavnih sastanaka, najmanje sedam (7) dana unaprijed, kroz objavu putem internetskih stranica i oglasnih tabli Društva, kao i lokalnih medija (novine, Facebook stranica Društva, online informativni portali) po potrebi.

4. MEHANIZAM ZA PRIGOVORE

EPBiH će uspostaviti Registar prigovora i obavijestiti sve zainteresirane strane o mehanizmu za prigovore saopštavanjem dostupnosti ovog registra, njegove funkcije, kontakt osoba i postupaka za podnošenje prigovora u pogođenim područjima.

Obrazac prigovora na Projekt (Prilog 1) i Letak za prigovor javnosti (Prilog 2) bit će objavljeni na internetskoj stranici EPBiH. Svi komentari ili nedoumice mogu se usmeno (osobno ili telefonom) ili u pisanom obliku uputiti JIP-u ispunjavanjem Obrasca za prigovor na Projekt (osobnom dostavom, poštom, faksom ili e-poštom na dolje navedenu adresu/broj), bez ikakvih troškova za podnositelja prigovora. Prigovori se također mogu podnijeti anonimno ili bez upotrebe obrasca ako je to poželjno. Svi prigovori će se evidentirati u Registru prigovora i dodijelit će im se broj i bit će potvrđeni u roku od sedam (7) kalendarskih dana, a dijagram toka za obradu prigovora prikazan je u Prilogu 4. Registar će imati sve potrebne elemente za raščlanjivanje prigovora prema spolu osobe koja ga ulaže, kao i prema vrsti prigovora. Svaki prigovor bit će evidentiran u registru sa sljedećim podacima:

- opis prigovora
- datum prijema prigovora i kada je potvrda vraćena podnositelju prigovora
- opis poduzetih radnji (istraga, korektivne mjere, preventivne mjere); i
- datum rješavanja i zatvaranja / pružanja povratnih informacija podnositelju prigovora.

Ako je pritužba/prigovor nejasan i nedovoljno jasan, JIP će pomoći i pružiti savjet u formuliranju/ponovnom sastavljanju podneska, kako bi pritužba/prigovor postao jasan, u svrhu informirane odluke JIP-a, u najboljem interesu osoba na koje utječe Projekt. JIP će uložiti sve razumne napore kako bi riješio prigovor nakon potvrde prigovora. Ako JIP nije u mogućnosti riješiti probleme koji su se pojavili trenutnim korektivnim mjerama, utvrdit će se dugoročne korektivne mjere. Podnositelj prigovora bit će obaviješten o predloženim korektivnim radnjama i praćenju korektivnih radnji u roku od 25 kalendarskih dana nakon potvrde prigovora. Preventivne radnje bit će identificirane i provedene s ciljem sprečavanja ponavljanja istog problema u budućnosti; one će također biti saopštene podnositelju prigovora. Ako JIP nije u mogućnosti riješiti određeno pitanje postavljeno putem mehanizma za prigovore ili ako nije potrebno djelovati, pružit će detaljno objašnjenje/ obrazloženje zašto pitanje nije riješeno. Odgovor će također sadržavati objašnjenje kako osoba/ organizacija koja je podnijela prigovor može postupati dalje s prigovorom u slučaju da ishod nije zadovoljavajući. Ako podnositelj prigovora nije zadovoljan provedenom korektivnom i preventivnom mjerom i/ili obrazloženjem zašto korektivna mjera nije potrebna, prigovor će se uputiti drugostepenoj Komisiji za prigovore koja će se osnovati ad hoc.

Komisija za prigovore sastojat će se od:

- Jednog (1) predstavnika EPBiH, osim osobe koja je direktno uključena u rješavanje prigovora opisanog u prethodnim koracima)
- Jednog (1) predstavnika Općine Bugojno; i
- Jednog (1) predstavnika LCO Gračanica.

Komisija će ponovno procijeniti prethodne korektivne i preventivne mjere i/ili obrazloženje zašto mjere nisu potrebne i ponovno razmotriti alternative za rješavanje prigovora na zadovoljavajući način. Podnositelj prigovora bit će obaviješten o predloženim alternativnim radnjama i provedbi radnji u roku od 25 kalendarskih dana nakon što Komisija za prigovore potvrdi prigovor. Podnositelji prigovora u svakom trenutku mogu tražiti druga pravna sredstva u skladu sa zakonskim okvirom FBiH, uključujući i formalnu sudsku žalbu. Radnicima je dostupan zaseban mehanizam za podnošenje prigovora.

Kontakt podaci za upite i prigovore:
Na ruke: gđa. Lejla Telalagić, Jedinica za implementaciju projekta
Javno preduzeće "Elektroprivreda BiH" Sarajevo
Adresa: Vilsonovo Šetalište 15, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel.: +387 33 75 1737 Faks: +387 33 75 1033
E-mail: l.telalagic@elektroprivreda.ba

5. PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE

Rezultati procesa uključivanja zainteresiranih strana bit će uključeni u izvještaje o praćenju koje će pripremiti JIP. Prvi izvještaj izradit će se tri (3) mjeseca nakon početka Projekta i nastavit će se na tromjesečnoj osnovi. Izvještaji će biti objavljeni na internetskoj stranici Društva, sa sljedećim informacijama:

- Mjesto i vrijeme svih provedenih savjetodavnih sastanaka (uključujući druge vrste aktivnosti uključivanja) s informacijama o zainteresiranim stranama, kao i pitanjima i problemima koji su se pojavili tokom takvih sastanaka i informacijama o tome kako je JIP uzela u obzir pitanja, uključujući provedene korektivne mjere namijenjene rješavanju prigovora; i
- Broj i vrste prigovora istaknutih u izvještajnom periodu, s naznakom otvorenih, riješenih i zatvorenih prigovora.

Osim toga, JIP će EBRD-u dostaviti Godišnje izvještaje o okolišu i društvenim pitanjima u kojima će sažeti utjecaje na okoliš i društvo, zdravstvene i sigurnosne performanse, performanse otkrivanja i savjetovanja te provedbu vanjskog mehanizma za prigovore. Sažeci ovih izvještaja bit će objavljeni na internetskoj stranici Društva. JIP će biti odgovorna za praćenje svih aktivnosti uključivanja zainteresiranih strana povezanih s Projektom, osiguravanje ispunjavanja i ažuriranja ovog SEP-a te izvještavanje EBRD-a.

PRILOG 1: OBRAZAC PRIGOVORA NA PROJEKT

Referentni broj:	
Ime i prezime (nije obavezno): Želim anonimno iznijeti svoj prigovor. Zahtijevam da se moj identitet ne otkriva bez mog pristanka.	
Kontakt informacije Označite način na koji želite da vas se kontaktira (pošta, telefon, e-pošta).	Poštom: Navedite poštansku adresu: _____ Telefonom: _____ Putem e-pošte: _____
Željeni jezik komunikacije	Bosanski / srpski / hrvatski Engleski (ako je moguće)
Opis incidenta za prigovor	Šta se dogodilo? Gdje se to dogodilo? Kome se to dogodilo? Koji je rezultat problema?
Datum incidenta /prigovora	
	Jednokratni incident/prigovor (datum _____) Dogodilo se više puta (koliko puta? _____) U toku (trenutačno postoji problem)
Šta biste željeli da se uradi?	

Potpis: _____
Datum: _____

Vratite ovaj obrazac na:
Na ruke: gdja. Lejla Telalagić, Jedinica za implementaciju projekta
Javno preduzeće "Elektroprivreda BiH" Sarajevo
Adresa: Vilsonovo Šetalište 15, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 33 751 737
Faks: +387 33 751 033
E-mail:l.telalagic@epbih.ba

PRILOG 2: PREDLOŽENI TEKST LETKA ZA PRIGOVORE JAVNOSTI

JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo ("EPBiH") nastoji osigurati da izgradnja i rad fotonaponskih elektrana (FNE) za Projekt Gračanica 1 i Gračanica 2 neće rezultirati negativnim utjecajima za one koji žive u blizini lokacije Projekta ili za druge potencijalno pogođene zainteresirane strane.

Međutim, ako bude bilo kakvih problema, željeli bismo čuti sve nedoumice ili pritužbe koje biste mogli imati u vezi s projektnim aktivnostima.

Koju vrstu prigovora mogu podnijeti?

Svako može podnijeti prigovor ako smatra da projektne aktivnosti negativno utječu na njega, njegovu zajednicu ili lokalno okruženje. Primjeri prigovora mogu uključivati, ali nisu ograničeni na sljedeće:

- Povećana buka, problemi s pristupom ili druge smetnje tokom građevinskih radova;
- Zabrinutost u vezi sa zdravljem i sigurnošću zajednice, kao što je povećan promet na lokalnim cestama, oštećenje lokalnih cesta ili neadekvatno upravljanje otpadom tokom građevinskih radova;
- Briga za okoliš;
- Negativni utjecaji na kvalitet nizvodne vode;
- Prakse koje ugrožavaju zdravlje, sigurnost i zaštitu zaposlenika koji rade na Projektu;
- Neadekvatna provedba Plana uključivanja zainteresiranih strana Projekta od strane EPBiH.

Kako mogu podnijeti prigovor? Svako može podnijeti prigovor EPBiH (kontakt podaci navedeni u nastavku) bez ikakvih troškova za podnositelja prigovora, na sljedeće načine:

- a. usmeno (osobno ili telefonom)
- b. u pisanom obliku popunjavanjem priloženog Obrasca prigovora na Projekt ili u drugom obliku ako je poželjno, i slanjem u EPBiH (osobnom dostavom, poštom, faksom ili e-poštom)

Kontakt informacije:

Na ruke: gdja. Lejla Telalagić, Jedinica za implementaciju projekta Javno preduzeće "Elektroprivreda BiH" Sarajevo
Adresa: Vilsonovo Šetalište 15, 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel.: +387 33 751 866 Faks: +387 33 751 033
E-mail: l.telalagic@epbih.ba

Prigovori se mogu podnijeti i anonimno. Osim toga, ako želite da vaš prigovor ostane povjerljiv, EPBiH će osigurati da se vaše ime i kontakt podaci ne otkriju bez vašeg pristanka i samo će tim EPBiH koji direktno radi na istrazi vašeg prigovora biti upoznat s njima. Ako tim ne može u potpunosti istražiti prigovor bez otkrivanja vašeg identiteta ili sadržaja vašeg prigovora, bit ćete obaviješteni.

PRILOG 3: DIJAGRAM TOKA ZA OBRADU PRIGOVORA

Kako će EPBiH postupati s mojim prigovorom?

EPBiH će proći kroz sljedeće korake kako bi riješili vaš prigovor:

